

“ใช้เฉพาะในราชการ ไม่เป็นสิ่งพึงเปิดเผย”

บันทึก

เรื่อง ร่างสัญญาเพื่อสำรวจแหล่งกำเนิดไฟฟ้าด้วยกำลังน้ำ

หนังสือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุตสาหกรรม ที่...../๔..๑ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๑ แจ้งว่าคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาอนุมัติเมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ศกนี้ ว่า ให้กระทรวงการอุตสาหกรรมมอบให้คณะกรรมการพิจารณาการเลือกและกำหนดผู้รับทำการสำรวจการก่อสร้างไฟฟ้าด้วยกำลังน้ำ พิจารณาร่างสัญญาระหว่างรัฐบาลกับบริษัทเอนเนอร์จี้ อีเลคตริก โดยปรึกษากับคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้วเสนอไปเพื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติ

คณะกรรมการกฤษฎีกาได้รับร่างสัญญาของคณะกรรมการพิจารณาการเลือกและกำหนดผู้รับทำการสำรวจการก่อสร้างไฟฟ้าด้วยกำลังน้ำ โดยมีได้มีการแลกเปลี่ยนความเห็นในเรื่องนี้แต่ประการใดมาก่อนเลย คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงเข้าใจว่า ร่างสัญญาจะต้องใช้เป็นหลักในการที่จะจัดทำสัญญาขึ้น และการร่วมมือกับคณะกรรมการที่กล่าวนั้น ก็คือให้พิจารณาร่างสัญญาเพื่อแสดงความเห็นในเรื่องนี้

ฉะนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงขอเสนอข้อสังเกตเกี่ยวกับหลักการส่วนใหญ่ตามที่ปรากฏในร่างสัญญาและในหนังสือของบริษัทเอนเนอร์จี้ อีเลคตริก ดังต่อไปนี้

๑. ในร่างสัญญาปรากฏว่า บริษัทเอนเนอร์จี้ อีเลคตริก จะเป็นผู้ทำการสำรวจแหล่งกำเนิดไฟฟ้ากำลังน้ำทุกแห่งในประเทศไทย คณะกรรมการกฤษฎีกาเข้าใจว่านโยบายในเรื่องนี้จะจำกัดให้ทำการสำรวจเพียงแห่งเดียวก่อน (จังหวัดกาญจนบุรี) ถ้าไม่มีข้อกำหนดดังกล่าวนี้แล้ว ประเทศไทยก็อาจจะผูกมัดในการที่จะต้องใช้แต่บริษัทเดียวให้เป็นผู้ทำการสำรวจบรรดาแหล่งทั้งหมดซึ่งอาจจะสร้างการไฟฟ้าด้วยกำลังน้ำได้ในประเทศไทย

๒. ประโยชน์อย่างเดียวที่รัฐบาลจะพึงได้รับตามที่ปรากฏในข้อเสนอของบริษัทและในร่างสัญญาก็คือ บริษัทรับทำการสำรวจให้โดยไม่คิดมูลค่าอย่างใด แต่ทั้งนี้จะเป็นการพรางมากกว่าที่จะเป็นความจริง เพราะว่าการสำรวจเป็นส่วนย่อยที่สุดของงานใหญ่ในการสร้างการไฟฟ้าด้วยกำลังน้ำและเป็นส่วนของงานที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพียงเล็กน้อย อันจะพึงชดเชยได้ตามวิธีการตั้งงบประมาณนอกจากนี้ประโยชน์อื่นๆ ดูเหมือนจะกำหนดไว้สำหรับบริษัททั้งนั้น

๓. ดูเหมือนว่าความมุ่งหมายในเรื่องนี้ ก็คือ...สำรวจแหล่งที่ ฉะนั้นจึงเป็นที่คาดหมายว่า สัญญานี้ควรมีขอบเขตจำกัดเพียงเพื่อวัตถุประสงค์อันนี้เท่านั้น (คือการสำรวจ) และไม่ควรจะผูกมัดประเทศไทยไปถึงกิจการในอนาคตซึ่งยังไม่แน่นอนและอาจเปลี่ยนแปลงได้อย่างมากมายสุดแล้วแต่ผลจากการสำรวจจะเป็นประการใด เช่นสัมภาระที่จะต้องจัดทำให้ (ข้อ ๑ แห่งร่างสัญญา) หรือการไฟฟ้ากำลังน้ำตกที่อาจจะสร้างขึ้น (ข้อ ๓ ค. แห่งร่างสัญญา)

๔. เมื่อผู้ใดได้อ่านร่างสัญญานี้แล้วก็ดูเหมือนว่าทุกสิ่งทุกอย่างต้องแล้วแต่เงินกู้ซึ่งรัฐบาลจะพึงได้รับจากธนาคารอเมริกัน โดยความช่วยเหลือของบริษัท ธนาคารที่กล่าวไว้ใน

หนังสือของบริษัทลงวันที่ ๗ สิงหาคม ... คือ “The International Bank for Reconstruction and Development” คณะกรรมการกฤษฎีกาไม่ทราบว่าในขณะนี้ประเทศไทยมีหวังอย่างจริงจังที่จะได้เข้าเป็นสมาชิกธนาคารดังกล่าวโดยเร็วและอยู่ในฐานะที่จะได้รับเงินกู้หรือไม่ เพราะคณะกรรมการกฤษฎีกาเข้าใจว่า ในการที่จะเข้าเป็นสมาชิกแห่งธนาคารนั้นจำเป็นต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขซึ่งมีอยู่หลายประการ จะเพาะอย่างยิ่งเงินตราของประเทศเราจะต้องจัดให้อยู่ในเสถียรภาพเสียก่อน อย่างไรก็ตามในการตอบข้อถามของคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนของบริษัทได้แจ้งว่าบริษัทพร้อมที่จะทำการทบทวนธนาคารอื่นของสหรัฐอเมริกาให้แต่ในกรณีนี้ประเทศไทยจะต้องเสียดอกเบี้ยสูงขึ้น ภายหลังที่ได้ลงนามในสัญญาแล้วจากบริษัทรู้สึกว่ามีหวังที่จะได้รับเงินกู้ บริษัทย่อมจะเลิกทำการสำรวจโดยสิ้นเชิง...งานสำรวจนี้เป็นงานที่จำเป็นและเป็นงานเบื้องต้นที่ประเทศไทยขอร้องให้ทำเพื่อที่จะให้รัฐบาลทราบว่าในภายหน้าจะมีช่องทางดำเนินการได้อย่างไร ดังนั้นการสำรวจจึงไม่ควรเกี่ยวข้องกับปัญหาเรื่องเงินกู้เลย

๕. คณะกรรมการกฤษฎีกาดีกว่าเป็นนโยบายของรัฐบาลที่จะเจาะจงกู้เงินรายนี้จากธนาคารใดธนาคารหนึ่งในสหรัฐอเมริกา ดังที่กล่าวไว้หลายครั้งในร่างสัญญานี้ แต่คณะกรรมการกฤษฎีกาก็คือรู้สึกปลาตใจไม่ได้ว่าการที่รับเอาข้อจำกัดเกี่ยวกับปัญหาเบื้องต้นของการสำรวจเช่นนั้นจะไม่เป็นการผูกมัดประเทศไทยในกาลภายหน้าโดยไม่จำเป็นหรือ เพราะเนื่องจากสถานะการณ์เศรษฐกิจของโลกเปลี่ยนแปลงอยู่เรื่อย จึงดูเป็นการรีบร้อนใจเกินไปที่จะไม่หวังหาหนทางอื่นอันอาจได้เปรียบมากกว่า (เช่นกิจการซึ่งอาจได้จากประเทศอื่น ๆ) ยิ่งกว่านั้นถ้าธนาคารอเมริกันทราบว่ารัฐบาลไทยไม่มีทางที่จะขอความช่วยเหลือจากธนาคารอื่นนอกจากธนาคารในสหรัฐอเมริกาแล้ว ธนาคารอเมริกันก็จะกำหนดเงื่อนไขอย่างหนักเอาได้

“ใช้เฉพาะในราชการ ไม่เป็นสิ่งที่เปิดเผย”

บันทึก

เรื่อง ร่างสัญญาเพื่อสำรวจแหล่งกำเนิดไฟฟ้าด้วยกำลังน้ำ

หนังสือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุตสาหกรรม ที่...../๔..๑ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๑ แจ้งว่าคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาอนุมัติเมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ศกนี้ ว่า ให้กระทรวงการอุตสาหกรรมมอบให้คณะกรรมการพิจารณาการเลือกและกำหนดผู้รับทำการสำรวจการก่อสร้างไฟฟ้าด้วยกำลังน้ำ พิจารณาร่างสัญญาระหว่างรัฐบาลกับบริษัทเอนเนอร์จี้ อิเลคตริก โดยปรึกษากับคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้วเสนอไปเพื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติ

คณะกรรมการกฤษฎีกาได้รับร่างสัญญาของคณะกรรมการพิจารณาการเลือกและกำหนดผู้รับทำการสำรวจการก่อสร้างไฟฟ้าด้วยกำลังน้ำ โดยมีได้มีการแลกเปลี่ยนความเห็นในเรื่องนี้แต่ประการใดมาก่อนเลย คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงเข้าใจว่า ร่างสัญญาจะต้องใช้เป็นหลักในการที่จะจัดทำสัญญาขึ้น และการร่วมมือกับคณะกรรมการที่กล่าวนั้น ก็คือให้พิจารณาร่างสัญญาเพื่อแสดงความเห็นในเรื่องนี้

ฉะนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงขอเสนอข้อสังเกตเกี่ยวกับหลักการส่วนใหญ่ตามที่ปรากฏในร่างสัญญาและในหนังสือของบริษัทเอนเนอร์จี้ อิเลคตริก ดังต่อไปนี้

๑. ในร่างสัญญาปรากฏว่า บริษัทเอนเนอร์จี้ อิเลคตริก จะเป็นผู้ทำการสำรวจแหล่งกำเนิดไฟฟ้ากำลังน้ำทุกแห่งในประเทศไทย คณะกรรมการกฤษฎีกาเข้าใจว่านโยบายในเรื่องนี้จะจำกัดให้ทำการสำรวจเพียงแห่งเดียวก่อน (จังหวัดกาญจนบุรี) ถ้าไม่มีข้อกำหนดดังกล่าวนี้แล้ว ประเทศไทยก็อาจจะผูกมัดในการที่จะต้องให้แต่บริษัทเดียวเป็นผู้ทำการสำรวจบรรดาแหล่งทั้งหมดซึ่งอาจจะสร้างการไฟฟ้าด้วยกำลังน้ำได้ในประเทศไทย

๒. ประโยชน์อย่างเดียวที่รัฐบาลจะพึงได้รับตามที่ปรากฏในข้อเสนอของบริษัทและในร่างสัญญาก็คือ บริษัทรับทำการสำรวจให้โดยไม่คิดมูลค่าอย่างใด แต่ทั้งนี้ น่าจะเป็นการพรางมากกว่าที่จะเป็นความจริง เพราะว่าการสำรวจเป็นส่วนย่อยที่สุดของงานใหญ่ในการสร้างการไฟฟ้าด้วยกำลังน้ำและเป็นส่วนของงานที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพียงเล็กน้อย อันจะพึงชดเชยได้ตามวิธีการตั้งงบประมาณนอกจากนี้ประโยชน์อื่นๆ ดูเหมือนจะกำหนดไว้สำหรับบริษัททั้งนั้น

๓. ดูเหมือนว่าความมุ่งหมายในเรื่องนี้ ก็คือ...สำรวจแหล่งที่ ฉะนั้นจึงเป็นที่คาดหมายว่า สัญญานี้ควรมีขอบเขตจำกัดเพียงเพื่อวัตถุประสงค์อันนี้เท่านั้น (คือการสำรวจ) และไม่ควรจะผูกมัดประเทศไทยไปถึงกิจการในอนาคตซึ่งยังไม่แน่นอนและอาจเปลี่ยนแปลงได้อย่างมากมายสุดแล้วแต่ผลจากการสำรวจจะเป็นประการใด เช่นสัมภาระที่จะต้องจัดทำให้ (ข้อ ๑ แห่งร่างสัญญา) หรือการไฟฟ้ากำลังน้ำตกที่อาจจะสร้างขึ้น (ข้อ ๓ ค. แห่งร่างสัญญา)

๔. เมื่อผู้ใดได้อ่านร่างสัญญานี้แล้วก็ดูเหมือนว่าทุกสิ่งทุกอย่างต้องแล้วแต่เงินกู้ ซึ่งรัฐบาลจะพึงได้รับจากธนาคารอเมริกัน โดยความช่วยเหลือของบริษัท ธนาคารที่กล่าวไว้ในหนังสือของบริษัทลงวันที่ ๗ สิงหาคม ... คือ “The International Bank for Reconstruction and Development” คณะกรรมการกฤษฎีกาไม่ทราบว่าเป็นขณะนี้ประเทศไทยมีหวังอย่างจริงจังที่จะได้เข้าเป็นสมาชิกธนาคารดังกล่าวโดยเร็วและอยู่ในฐานะที่จะได้รับเงินกู้หรือไม่ เพราะคณะกรรมการกฤษฎีกาเข้าใจว่า ในการที่จะเข้าเป็นสมาชิกแห่งธนาคารนั้นจำเป็นต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขซึ่งมีอยู่หลายประการ เฉพาะอย่างยิ่งเงินตราของประเทศเราจะต้องจัดให้อยู่ในเสถียรภาพเสียก่อน อย่างไรก็ตามในการตอบคำถามของคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนของบริษัทได้แจ้งว่า บริษัทพร้อมที่จะทำการทบทวนธนาคารอื่นของสหรัฐอเมริกาให้แต่ในกรณีนี้ประเทศไทยจะต้องเสียดอกเบี้ยสูงขึ้น ภายหลังที่ได้ลงนามในสัญญานี้แล้วจากบริษัทรู้สึกว่ามีหวังที่จะได้รับเงินกู้ บริษัทย่อมจะเลิกทำการสำรวจโดยสิ้นเชิง...งานสำรวจนี้เป็นงานที่จำเป็นและเป็นงานเบื้องต้นที่ประเทศไทยขอร้องให้ทำเพื่อที่จะให้รัฐบาลทราบว่าในภายหน้าจะมีช่องทางดำเนินการได้อย่างไร ดังนั้นการสำรวจจึงไม่ควรเกี่ยวข้องกับปัญหาเรื่องเงินกู้เลย

๕. คณะกรรมการกฤษฎีกาดีกว่าเป็นนโยบายของรัฐบาลที่จะเจาะจงกู้เงินรายนี้จากธนาคารใดธนาคารหนึ่งในสหรัฐอเมริกา ดังที่กล่าวไว้หลายครั้งในร่างสัญญานี้ แต่คณะกรรมการกฤษฎีกาก็คงรู้สึกประหลาดใจไม่ได้ว่าการที่รับเอาข้อจำกัดเกี่ยวกับปัญหาเบื้องต้นของการสำรวจเช่นนั้นจะไม่เป็นการผูกมัดประเทศไทยในกาลภายหน้าโดยไม่จำเป็นหรือ เพราะเนื่องจากสถานการณ์เศรษฐกิจของโลกเปลี่ยนแปลงอยู่เรื่อย จึงดูเป็นการรีบร้อนใจเกินไปที่จะไม่หวังหาหนทางอื่นอันอาจได้เปรียบมากกว่า (เช่นกิจการซึ่งอาจได้จากประเทศอื่นๆ) ยิ่งกว่านั้น ถ้าธนาคารอเมริกันทราบว่ารัฐบาลไทยไม่มีทางที่จะขอความช่วยเหลือจากธนาคารอื่นนอกจากธนาคารในสหรัฐอเมริกาแล้ว ธนาคารอเมริกันก็จะกำหนดเงื่อนไขอย่างหนักเอาได้